Mpako mpe Dime

Mpako - mbongo ya makasi na mosolo ya leta, oyo guvɛrnema efutaka na mosolo ya basali mpe matomba ya mombongo, to ebakisami na ntalo ya biloko mosusu, misala, mpe misala

Dime - 10% ya biloko to mbongo oyo ezwami mbula na mbula, liboso ezwamaki lokola mpako mpo na lisungi ya Lingomba mpe ya mangomba

Pentateuque oyo ezali

Mpe apambolama Nzambe oyo aleki likoló, oyo apesi banguna na yo na lobɔkɔ na yo. Mpe apesaki ye moko na zomi ya bato nyonso. Ebandeli 14:20

Mpe moko na zomi nyonso ya mokili, ezala ya momboto ya mokili to ya mbuma ya nzete, ezali ya Yehova. Mpe soko moto alingi kosikola ndambo ya zomi na ye, akobakisa na yango ndambo ya mitano ya yango. Mpe mpo na ndambo ya zomi ya bangɔmbɛ to ya bampate, oyo ezali koleka na nse ya lingenda, ndambo ya zomi ekozala mosantu mpo na Yehova. Levitike 27:30-32

Kasi moko na zomi ya bana ya Yisraele, oyo bakopesa lokola likabo ya kotombolama epai ya Yehova, napesi Balevi ete bázwa libula, yango wana nalobi na bango ete: Kati na bana ya Yisraele bakozala na libula te. Boye lobá na Balevi, mpe lobá na bango ete: “Ntango bokozwa na bana ya Yisraele ndambo ya zomi oyo napesi bino epai na bango mpo na libula na bino, bokopesa likabo ya kotombolama na yango mpo na Yehova, ata ndambo ya zomi ya zomi.” Bongo mpe bokopesa likabo ya kotombola epai ya Yehova na zomi na bino nyonso, oyo bokozwa epai ya bana ya Yisraele; mpe bokopesa na yango likabo ya kotombolama ya Yehova epai ya Arona nganga-nzambe. Mituya 18:24,26,28

Mpe bófuta mpako epai ya Yehova ya bato ya bitumba oyo babimaki na etumba: molimo moko na nkama mitano, ezala ya bato, ya bangɔmbɛ, ya bampunda, mpe ya bampate: Mituya 31:28

Mpe mpako ya Yehova na bampate ezalaki nkama motoba na ntuku motoba na zomi na mitano. Mpe nyama ya ngombe ezalaki nkóto ntuku misato na motoba; kati na yango mpako ya Yehova ezalaki zomi na ntuku mibale na mibale. Mpe mpunda ezalaki nkoto ntuku misato na nkama mitano; kati na yango mpako ya Yehova ezalaki ntuku nsambo na moko. Mpe bato bazalaki nkoto zomi na motoba; kati na yango mpako ya Yehova ezalaki bato ntuku misato na mibale. Mpe Moize apesaki mpako, oyo ezalaki likabo ya kotombola ya Yehova, epai ya nganga-nzambe Eleazare, ndenge Yehova apesaki Moize mitindo. Mituya 31:37-41

Mpe kuna bokomema makabo na bino ya kotumba, mpe bambeka na bino, mpe moko na zomi na bino, mpe makabo ya kotombola na loboko na bino, mpe bilaka na bino, mpe makabo na bino ya bolingi, mpe bana ya liboso ya bangɔmbɛ na bino mpe ya bampate na bino: Bongo ekozala esika oyo Yehova Nzambe na bino akopona mpo na kofandisa nkombo na ye kuna. kuna bokomema manso maye natindi bino; makabo na bino ya kotumba, mpe bambeka na bino, moko na zomi na bino, mpe likabo na bino ya kotombolama na loboko na bino, mpe bilaka na bino nyonso oyo boponi oyo bolaki epai ya Yehova: Bokoki te kolya na kati ya baporte na bino moko na zomi ya mbuma na yo, to ya vinyo na yo, to ya mafuta na yo, to bana ya liboso ya bangɔmbɛ na yo to ya etonga na yo, to mpe ndai moko te oyo olapaki ndai na yo makabo ya bolingi, to likabo ya kotombola na loboko na yo: Deteronome 12:6,11,17

Okopesa solo zomi ya bokoli nyonso ya nkona na yo, ete elanga ekobota mbula na mbula. Mpe okolya liboso ya Yehova Nzambe na yo, na esika oyo akopona mpo na kotya nkombo na ye kuna, ndambo ya zomi ya mbuma na yo, ya vinyo na yo, mpe ya mafuta na yo, mpe bana ya liboso ya bangɔmbɛ na yo mpe ya bitonga na yo; ete oyekola kobanga Yehova Nzambe na yo ntango nyonso. Na nsuka ya mibu misato, okomema moko na zomi nyonso ya mbuma na yo na mbula wana kaka, mpe okotya yango na kati ya baporte na yo: Mpe Molevi, (mpo azali na eteni te mpe libula te elongo na yo,) mpe mopaya, mpe mozangi tata, mpe mwasi akufelá mobali, oyo bazali na kati ya baporte na yo, bakoya, mpe bakolya mpe bakotonda; ete Yehova Nzambe na yo apambola yo na mosala nyonso ya lobɔkɔ na yo oyo ozali kosala. Kolimbola Mibeko 14:22-23,28-29

Mpe okobatela elambo ya baposo mpo na Yawe Nzambe na yo na mpako ya likabo ya bolingi ya loboko na yo, oyo okopesa na Yehova Nzambe na yo, ndenge Yehova Nzambe na yo apambolaki yo: Deteronome 16:10

Ntango okomi penepene na engumba mpo na kobunda na yango, sakola kimia epai na yango. Mpe ekozala, soko ekosala yo eyano ya kimia, mpe efungwama epai ya yo, nde ekozala, ete bato banso baye bakokutana kati na yango bakozala mpako epai ya yo, mpe bakosalela yo. Kolimbola Mibeko 20:10-11

Ntango osilisi kosukisa moko na zomi, moko na zomi nyonso ya yo ekokola na mbula ya misato, oyo ezali mobu ya moko na zomi, mpe opesi yango na Molevi, mopaya, motamboli, mpe mwasi akufelá mobali, ete bálya na kati ya baporte na yo, mpe bátonda; Kolimbola Mibeko 26:12

Lisolo

Mpe babenganaki Bakanana oyo bafandaki na Gezere te, kasi Bakanana bafandi na kati ya Baefraime tii lelo, mpe bazali kosala mosala na mpako. Yosua 16:10

Nzokande, ntango bana ya Yisraele bakómaki makasi, bapesaki Bakanana mpako; kasi abenganaki bango mpenza te. Yosua 17:13

Mpe esalemaki ete ntango Yisraele ekómaki makasi, batyaki Bakanana mpako, mpe babenganaki bango mpenza te. Zebulone mpe abenganaki te bafandi ya Kitrone, to mpe bafandi ya Nahalole; kasi Bakanana bafandaki o ntei na bango, mpe bakomaki mpako. Nafatali mpe abenganaki te bafandi ya Bete-shemeshe, to mpe bafandi ya Betanate; kasi afandaki o ntei ya Bakanana, bafandi ba mboka: nzokande bafandi ba Bete-shemeshe mpe ba Betanate bakomaki mpako ya bango. Kasi Baamore balingaki kofanda na ngomba Heres na Aijalone mpe na Shaalabime, kasi lobɔkɔ ya ndako ya Yozefe elongaki, na boye ete bakómaki mpako. Basambisi 1:28,30,33,35

Mpe Adorame azalaki mokambi ya mpako, mpe Yehoshafate mwana ya Ahilude azalaki mokomi: 2 Samwele 10:24

Mpe Ahishare azalaki mokambi ya ndako, mpe Adonilama mwana ya Abda azalaki mokambi ya mpako. 1 Mikonzi 4:6

Bana na bango oyo batikalaki nsima na bango na mokili, oyo bana ya Yisraele bakokaki koboma mpenza te, Salomo afutaki mpako ya mosala ya boombo tii lelo. 1 Mikonzi 9:21

Bongo mokonzi Rehoboame atindaki Adorame, oyo azalaki kokamba mpako; mpe Yisraele mobimba babambaki ye mabanga, mpe akufaki. Yango wana, mokonzi Rehoboame asalaki mbangu mpo na komatisaka ye na likalo na ye, mpo akima na Yerusaleme. 1 Mikonzi 12:18

Mpe Falo-neko atyaki ye na bibongiseli na Ribla, na mokili ya Hamate, mpo ayangela na Yerusaleme te; mpe bapesaki mokili yango mpako ya talanta nkama moko ya palata, mpe talanta moko ya wolo. 2 Mikonzi 23:33

Mpe Yehoyakime apesaki Farao palata mpe wolo; kasi afutaki mpako ya mboka mpo ya kopesa mbongo engebene na motindo mwa Falo: asɛngaki palata mpe wolo ya bato ya mboka, na moto na moto engebene na mpako na ye, mpo na kopesa yango epai ya Falo-neko. 2 Mikonzi 23:35

Mpo na bato nyonso oyo batikalaki na Baheti, mpe Baamore, mpe Baperezi, mpe Bahivi, mpe Bayebusi, oyo bazalaki bato ya Yisraele te, kasi na bana na bango, oyo batikalaki nsima na bango na mokili, oyo bana ya Yisraele basilisaki bango te, Salomo asalaki bango mpo báfuta mpako tii lelo. 2 Ntango 8:7-8

Bongo mokonzi Rehoboame atindaki Hadorame oyo azalaki kokamba mpako; + mpe bana ya Yisraele babɛtaki ye mabanga, mpe akufaki. Kasi Mokonzi Rehoboame asalaki mbangu mpo na komatisaka ye na likalo na ye, mpo akima na Yelusaleme. 2 Ntango 10:18

Mpe bobangi ya Yehova ekwelaki makonzi nyonso ya mikili oyo ezalaki zingazinga ya Yuda, na boye ete babundaki na Yehoshafate te. Bafilistia mosusu bamemelaki Yehoshafate makabo, mpe palata ya mpako; mpe Ba-Arabe bamemelaki ye bitonga, bampate-mibali nkóto nsambo na nkama nsambo, mpe bantaba nkóto nsambo na nkama nsambo. Mpe Yehoshafate akómaki monene mpenza; mpe atongaki na Yuda bandako minene, mpe bingumba ya ebombelo. 2 Ntango 17:10-12

Mpe ntango kaka etinda eyaki, bana ya Yisalaele bamemaki na ebele ya mbuma ya liboso ya mbuma, vinyo, mafuta, mpe mafuta ya nzoi, mpe ya milona nyonso ya bilanga; mpe moko ya zomi ya biloko binso ememaki bango mingi. Mpe mpo na bana ya Yisraele mpe ya Yuda, oyo bafandaki na bingumba ya Yuda, bamemaki mpe moko na zomi ya bangɔmbɛ mpe ya bampate, mpe moko ya zomi ya biloko ya bule oyo ebulisami epai ya Yehova Nzambe na bango, mpe batyaki yango na bitunga. Mpe amemaki makabo mpe zomi na zomi mpe biloko ya kobulisama na bosembo: Kononia Molevi azalaki mokonzi, mpe ndeko na ye Shimei azalaki molandi. 2 Ntango 31:5-6,12

Oyo ezali kopi ya mokanda moye batindelaki ye, kutu epai ya Mokonzi Artaserzese; Basali na yo mibali na ngambo oyo ya ebale, mpe na ntango ya boye. Eyebani na mokonzi, ete Bayuda baye bawutaki uta na yo epai na biso bayei na Yelusaleme, kotonga mboka ya batomboki mpe ya mabe, mpe batelemisi bifelo na yango, mpe basangisaki miboko. Eyebani sikawa epai ya mokonzi, ete, soko engumba eye etongami, mpe bifelo bitongami lisusu, nde bakofuta mpako te, mpako, mpe momeseno te, mpe boye okobebisa mosolo mwa bakonzi. Ezela 4:11-13

Mokanda moye botindelaki biso motangami polele liboso na ngai. Mpe natindaki, mpe boluki bosalemi, mpe ezwami ete engumba eye ya ntango ya kala esali botomboki na bakonzi, mpe ete botomboki mpe botomboki esalamaki o kati. Bakonzi ya nguya bazalaki mpe na Yelusaleme, oyo bayangelaki mikili nyonso oyo ezali na ngámbo mosusu ya ebale; mpe mpako, mpako, mpe momeseno, efutamaki epai ya bango. Pesa bino sikawa motindo mpo ya kosala ete bato baye batika, mpe ete engumba eye etongama te, kina motindo mosusu ekopesama uta na ngai. Ezela 4:18-21

Lisusu, napesi mobeko oyo bokosala na bankulutu ya Bayuda oyo mpo na kotonga ndako oyo ya Nzambe: ete biloko ya mokonzi, mpako oyo ezali na ngámbo mosusu ya ebale, epesamela mbala moko mbongo na bato oyo, mpo bápekisa bango te. Ezela 6:8

Lisusu, tozali kondimisa bino ete, soki asimbaki moko na banganga-nzambe mpe Balevi, bayembi, bakɛngɛli-porte, Ba-Netinime, to baministre ya ndako oyo ya Nzambe, esengeli te kopesa bango mpako, mpako to momeseno. Ezela 7:24

Ezalaki mpe na bato oyo balobaki ete: “Todefi mbongo mpo na mpako ya mokonzi, mpe yango na mabele mpe bilanga na biso ya vinyo.” Nehemia 5:4

Mpe ete tokomema mbuma ya yambo ya pâte ya biso, mpe makabo ma biso, mpe mbuma ya nzete ya ndenge nyonso, ya vinyo mpe ya mafuta, epai ya banganga-nzambe, na bashambrɛ ya ndako ya Nzambe wa biso; mpe moko na zomi ya mabele na biso epai ya Balevi, ete Balevi bango moko bakoka kozala na zomi na bingumba nyonso ya bilanga na biso. Mpe nganga-nzambe mwana ya Arona akozala elongo na Balevi, ntango Balevi bakozwa ndambo ya zomi, mpe Balevi bakomema ndambo ya zomi ya zomi na ndako ya Nzambe na biso, na bashambrɛ, na ndako ya bozwi. Nehemia 10:37-38 , NW

Mpe na ntango wana, bamosusu baponamaki na bashambrɛ mpo na biloko ya motuya, mpo na makabo, mpo na mbuma ya liboso mpe mpo na moko na zomi, mpo na koyanganisa kati na yango na bilanga ya bingumba biteni ya Mibeko mpo na banganga-nzambe mpe Balevi: mpo Yuda asepelaki mpo na banganga-nzambe mpe mpo na Balevi oyo bazalaki kozela. Nehemia 12:44

Mpe abongisaki mpo na ye ndako moko monene, epai wapi kala bazalaki kotya makabo ya bilei, mpaka ya malasi, mpe bambɛki, mpe moko na zomi ya mbuma, vinyo ya sika, mpe mafuta, oyo epesamaki mitindo ete epesamela Balevi, mpe bayembi, mpe bakɛngɛli ya baporte; mpe makabo ya banganga-nzambe. Bongo Yuda mobimba bamemaki moko na zomi ya mbuma mpe vinyo ya sika mpe mafuta na bibombelo ya mosolo. Nehemia 13:5,12

Mpe mokonzi Ahasuerusi apesaki mpako na mokili mpe na bisanga ya mbu. Estere 10:1

Baprofeta

Bongo akotelema na esika na ye motomboli mpako na nkembo ya bokonzi, kasi na mikolo moke akobomama, na nkanda to na etumba te. Danyele 11:20

Boya na Betele, mpe bobuka mobeko; na Gilegale, bobebisi mibeko mingi; mpe bomemela bambeka na bino ntongo nyonso, mpe moko na zomi na bino nsima ya mibu misato: Mpe bópesa mbeka ya botondi elongo na levire, mpe bósakola mpe bósakola makabo ya ofele: mpo ete yango esepeli na bino, O bana ya Yisalaele, elobi Nkolo Nkolo. Amosa 4:4-5

Moto akoyiba Nzambe? Nzokande boyibi ngai. Kasi bino bozali koloba ete: Toyibi bino na nini? Na zomi na moko mpe makabo. Bolakelami mabe na elakeli mabe, mpo boyibi ngai, ekolo oyo mobimba. Bomema moko na zomi inso o kati ya ebombelo, ete ezala bilei o ndako ya ngai, mpe bomeka ngai sikawa na oyo, elobi Nkolo wa mampinga, soko nakofungolela bino maninisa ya lola te, mpe nakosopa bino lipamboli, ete esika ekoka te mpo na koyamba yango. Mpe nakopamela moto oyo azali kolya mpo na bolamu na bino, mpe akobebisa mbuma ya mabele na bino te; mpe nzete na bino ya vinyo ekobwaka mbuma na yango te liboso ya ntango na elanga,’ elobi Yehova na

mampinga. Mpe bikólo nyonso ekobenga bino bato bapambolami, mpo bokozala mokili ya esengo,' yango nde liloba ya Yehova na mampinga. Malaki 3:8-12

Baevanzile

Mpe ntango bakómaki na Kapernaume, baoyo bazalaki kozwa mpako bayaki epai ya Petelo mpe balobaki ete: "Nkolo na bino azali kofuta mpako te?" Ye alobi: Ee. Tango akoti na ndako, Yesu apekisaki ye, alobi: « Simo, okanisi nini? bakonzi ya mabele bazwaka momeseno to mpako ya banani? ya bana na bango moko, to ya bapaya? Petelo alobaki na ye ete: "Euti na bapaya." Yesu alobi na ye: " Bongo bana bazali na bonsomi." Nzokande, noki tósilikisa bango, kende na mbu, mpe bwaka nsinga, mpe kamata mbisi oyo ekomata liboso; mpe ntango okofungola monoko na ye, okokuta eteni ya mbongo: oyo ekozwa, mpe ekopesa na bango mpo na ngai mpe yo. Matai 17:24-27 , NW

Bongo Bafalisai bakendaki, mpe bazwaki toli ndenge nini bakoki kokanga ye na lisolo na ye. Mpe batindi bayekoli na bango elongo na Baerode, balobi: "Molakisi, toyebi ete ozali moto ya solo mpe ozali koteya nzela ya Nzambe na bosolo, mpe ozali komibanzabanza mpo na moto moko te. Boye, yebisá biso: Okanisi nini? Ezali na nzela ya kopesa mpako epai ya Kaisala, to te? Kasi Yesu amonaki mabe na bango, mpe alobaki: " Bino bokosi, mpo na nini bozali komeka ngai? Lakisa ngai mbongo ya tribut. Mpe bamemeli ye mbongo moko. Mpe alobaki na bango ete: " Ekeko oyo mpe makomi oyo ezali ya nani?" Balobi na ye ete: "Ya Kaisala." Bongo alobaki na bango ete: " Bópesa na Kaisala makambo ya Kaisala; mpe epai ya Nzambe makambo mazali ya Nzambe. Matai 22:15-21 , NW

Mawa na bino, bakomeli mpe Bafalisai, bakosi! mpo bozali kofuta ndambo ya zomi ya menthe mpe ya anis mpe ya kumini, mpe botiki makambo ya kilo ya mobeko, ya bosambisi, ya ngolu, mpe ya kondima: oyo esengelaki bosala, mpe botika mosusu te. Matai 23:23

Mpe ntango bakómaki, balobi na ye ete: "Molakisi, toyebi ete ozali moto ya solo, mpe ozali komibanzabanza mpo na moto moko te, mpo ozali kotalela bomoto ya bato te, kasi ozali koteya nzela ya Nzambe na bosolo. Tokopesa, to tokopesa te? Kasi ye ayebaki bokosi na bango, alobaki na bango ete: " Mpo na nini bozali komeka ngai?" memela ngai mbongo moko, mpo namona yango. Mpe bamemaki yango. Mpe alobaki na bango ete: " Ekeko oyo mpe makomi oyo ezali ya nani?" Mpe balobi na ye ete: "Ya Kaisala." Yezu azongiselaki bango ete: " Bópesa na Kaisala biloko ya Kaisala, mpe Nzambe biloko ya Nzambe." Mpe bakamwaki na ye. Malako 12:14-17

YéShWà afandaki na ngámbo ya ebombelo ya mosolo, mpe atalaki lolenge bato bazalaki kobwaka mbongo na ebombelo ya mosolo. Mpe mwasi moko mobola oyo mobali akufá ayaki, mpe abwakaki na kati ya mike mibale, oyo ekoki kopesa mbongo moko. Mpe abengi bayekoli ba ye, mpe alobi ombe bango: Solo nalobi na bino ete mwasi mobola oyo akufelá mobali abwaki mingi koleka baoyo nyonso babwaki na ebombelo ya mosolo. kasi ye ya bozangi na ye abwakaki na kati nyonso oyo azalaki na yango, kutu bomoi na ye mobimba. Malako 12:41-44

Mpe esalemaki ete na mikolo wana, mobeko moko ebimaki epai ya Kaisala Augusto, ete bato ya mokili mobimba báfuta mpako. (Mpe mpako oyo esalemaki mpo na mbala ya liboso ntango Sirène azalaki guvɛrnɛrɛ ya Siri.) Mpe bato nyonso bakendaki mpo na kofuta mpako, moto na moto na engumba na ye. Mpe Yozefe mpe amataki longwa na Galile, longwa na engumba ya Nazarete, na Yudea, na engumba ya Davidi, oyo ebengami Beteleme; (mpo azalaki moto ya ndako mpe libota ya Davidi:) Mpo na kofuta mpako elongo na Maria mwasi na ye oyo abalani, azalaki monene na zemi. Luka 2:1-5

Kasi mawa na bino, Bafalisai! mpo ete bozali kopesa zomi na zomi ya menthe mpe rue mpe matiti ya ndenge nyonso, mpe bolekaka likolo ya bosambisi mpe bolingo ya Nzambe: oyo esengelaki bosala, mpe botika mosusu te. Luka 11:42

Mibali mibale bamataki na tempelo mpo na kobondela; moko Mofalisai, mpe mosusu mofuti mpako. Mofalisai atɛlɛmaki mpe abondelaki ye moko boye: “Nzambe, napesi yo matɔndi, ete nazali te lokola bato mosusu, babɔtɔli, bato oyo bazali sembo te, bakobo, to ata lokola mofuti mpako oyo.” Nakilaka bilei mbala mibale na poso, napesaka zomi ya zomi ya biloko nyonso oyo nazali na yango. Mpe mofuti mpako, atɛlɛmaki mosika, alingaki kotombola miso na ye na likoló te, kasi abɛtaki ntolo na ye, alobaki ete: “Nzambe ayokela ngai mawa, mosumuki.” Luka 18:10-13

Mpe batunaki ye, balobi: "Molakisi, toyebi ete olobi mpe oteyaka malamu, mpe ondimi moto moko te, kasi ozali koteya nzela ya Nzambe solo: Ezali na nzela mpo na biso kopesa mpako epai ya Kaisala, to te?" Kasi Yesu amonaki mayele mabe na bango, mpe alobaki na bango ete: “ Mpo na nini bozali komeka ngai?” Lakisa ngai mbongo moko ya mbongo. Elilingi mpe makomi ya nani ezali na yango? Bazongiseli bango mpe balobi ete: “Ya Kaisala.” Mpe alobaki na bango ete: “ Bózongisa na Kaisala makambo ya Kaisala, mpe na Nzambe biloko ya Nzambe.” Luka 20:21-25 , NW

Mpe atombolaki miso, mpe amonaki bato ya bozwi bazali kobwaka makabo na bango na sanduku. Mpe amonaki mpe mwasi moko mobola oyo akufelá mobali azali kobwaka mwa ndambo mibale na kati. Mpe alobaki ete: “Ya solo, nazali koloba na bino ete, mwasi mobola oyo akufelá mobali abwaki biloko mingi koleka bango nyonso. Luka 21:1-4

Mpe ebele mobimba ya bango batelemaki, mpe bamemaki ye epai ya Pilate. Mpe babandaki kofunda ye, kolobaka ete: “Tomoni moto oyo azali kobungisa ekólo mpe kopekisa kopesa Kaisala mpako, mpe koloba ete ye moko azali Klisto Mokonzi.” Mpe Pilato atunaki ye ete: “Ozali Mokonzi ya Bayuda?” Mpe ayanolaki ye mpe alobaki ete: “ Ozali koloba yango.” Bongo Pilate alobaki na banganga-nzambe bakonzi mpe na bato ete: “Namoni libunga te epai ya moto oyo.” Luka 23:1-4

Nsima na yango, Yudasi ya Galile atɛlɛmaki na mikolo ya kofuta mpako, mpe abendaki bato mingi nsima na ye. mpe banso, kutu mingi lokola batosaki ye, bapalanganaki. Misala 5:37

Mikanda

Mpo na ntina yango, bozali mpe kofuta mpako, mpo bazali basaleli ya Nzambe, mpe bazali kosala ntango nyonso na likambo yango. Na yango, bópesa mpako na bango nyonso: mpako na ye oyo esengeli kofuta mpako; momeseno epai ya nani momeseno; kobanga nani kobanga; lokumu na oyo lokumu. Baloma 13:6-7

Mpe ya solo, baye bazali na bana ba Levi, baye bazwi mosala mwa bonganganzambe, bazali na motindo mwa kozwa moko na zomi ya bato engebene na mobeko, elingi koloba, ya bandeko na bango, ata babimi na loketo ya Abalayama: Kasi ye oyo mokitani na ye motangami te uta na bango, azwaki moko na zomi ya Abalayama, mpe apambolaki ye oyo azalaki na bilaka. Mpe kozanga bokeseni nyonso oyo moke epambolami na oyo eleki malamu. Mpe awa bato oyo bakufaka bazwaka moko na zomi; kasi kuna ayambi bango, baye batatoli ete azali na bomoi. Mpe lokola nakoki koloba boye: Levi mpe, oyo azali kozwa moko na zomi, afutaki moko na zomi na kati ya Abrahama. Baebele 7:5-9

Apokrifa, oyo ezali

Mpe bato bakangaki Yoakaze mwana ya Yosiya, mpe bakómisaki ye mokonzi na esika ya tata na ye Yosiya, ntango azalaki na mbula ntuku mibale na misato. Mpe ayangelaki na Yudea mpe na Yelusaleme sanza misato, mpe na nsima mokonzi ya Ezipito alongolaki ye na bokonzi na Yelusaleme. Mpe atyaki mpako na mokili ya talanta nkama moko ya palata mpe talanta moko ya wolo. 1 Esdras 1:34-36 , NW

Epai ya mokonzi Artezezezese nkolo na biso, basaleli na Yo, Rathume mokomi ya masolo, mpe Semellius mokomi, mpe bato mosusu ya likita na bango, mpe basambisi oyo bazali na Selosiri mpe na Fenise. Eyebaka sikawa na nkolo mokonzi, ete Bayuda oyo bazali likolo na yo kino na biso, lokola bakoti na Yelusaleme, engumba wana ya botomboki mpe ya mabe, bazali kotonga bazando, mpe kobongisa bifelo na yango mpe kotya moboko ya tempelo. Sikawa soko engumba eye mpe bifelo na yango etongami lisusu, bakoboya kaka te kopesa mpako, kasi bakotombokela lisusu bakonzi. 1 Esdras 2:17-19 , NW

Ndenge moko mpe mpo na baoyo bazali basoda te, mpe bazali na boyokani na bitumba te, kasi bazali kosalela bilanga, ntango babuki lisusu oyo balonaki, bamemaka yango epai ya mokonzi, mpe batindinaka na makasi mpo na kofuta mpako epai ya mokonzi. 1 Esdras 4:6 , NW

Lisusu akomaki mpo na Bayuda nyonso oyo babimaki na bokonzi na ye na Bayuda, mpo na bonsomi na bango, ete mokonzi moko te, mokonzi moko te, mokonzi moko te, mobateli ya mosolo moko te, to mobateli mosolo moko te akota na makasi na baporte na bango; Mpe ete mboka inso eye basimbaka ezala na bonsomi kozanga mpako; mpe ete Baedome bakopesa likolo lya bamboka mya Bayuda iye ntango wana bazalaki kosimba: Iyo, ete ekopesama mbula na mbula talanta ntuku mibale na botongi ya tempelo, kina ntango etongamaki; Mpe talanta zomi mosusu mbula na mbula, mpo na kobatela makabo ya kotumba na etumbelo mikolo nyonso, lokola bazalaki na mobeko ya kopesa zomi na nsambo: Mpe ete baoyo nyonso balongwaki na Babilone mpo na kotonga engumba bazwa bonsomi ya bonsomi, lokola bango mpe bana na bango mpe banganga-nzambe nyonso oyo bakendaki. 1 Esdras 4:49-53 , NW

Mpe bato na kati na yango bamipesaki na botomboki mpe na etumba, mpe ete bakonzi ya nguya mpe ya nkanda bazalaki na Yelusaleme, oyo bazalaki koyangela mpe kosɛnga mpako na Selosiri mpe na Fenise. 1 Esdras 2:27

Napesi mitindo lisusu ete etongama lisusu mobimba; mpe ete batala na etingia mpo ya kosunga baye bazali na bokangemi bwa Bayuda, kino ndako ya Nkolo ekosila: Mpe uta na mpako ya Celosyria mpe ya Phenise eteni moko na bokebi mpo ya kopesama bato baye mpo ya mbeka ya Nkolo, elingi koloba, epai ya Zorobabele mokambi, mpo ya bangɔmbɛ, mpe mpate-mobali, mpe bana-mpate; Mpe lisusu masangu, mungwa, vinyo, mpe mafuta, mpe yango ntango inso mbula na mbula kozanga ntembe mosusu, engebene lokola banganga-nzambe oyo bakozala na Yelusaleme bakomonisa ete ekolekisama mokolo na mokolo: Ete makabo makoka kopesama epai ya Nzambe Oyo-Aleki-Likoló mpo na mokonzi mpe mpo ya bana ba ye, mpe ete bakoka kosambela mpo na bomoi bwa bango. 1 Esdras 6:28-31 , NW

Nazali mpe kopesa bino mitindo ete bósɛnga mpako te, to kosɛnga mbongo mosusu te, epai ya banganga-nzambe, to Balevi, to bayembi basantu, to bakɛngɛli ya baporte, to basaleli ya tempelo, to

na moto nyonso oyo azali na misala na tempelo oyo, mpe ete moto moko te azala na bokonzi ya kosɛnga bango eloko moko. 1 Esdras 8:22 , NW

Na makabo na yo nyonso, lakisa elongi ya esengo, mpe bulisa moko na zomi na yo na esengo. Mosakoli 35:9

Mpe asangisaki limpinga lya makasi mpe ayangelaki bikolo, mpe bikolo, mpe bakonzi, baye bakomaki mpako epai ya ye. 1 Bamakabe 1:4

Mpe nsima ya mibu mibale esilaki mobimba, mokonzi atindaki mosangisi monene na ye ya mpako na bingumba ya Yuda, oyo ayaki na Yelusaleme elongo na ebele ya bato, Mpe alobelaki bango maloba ya kimya, kasi nyonso ezalaki bokosi: mpo ete ntango bapesaki ye kondima, akweyaki na mbalakaka likoló ya engumba, mpe abɛtaki yango makasi mpenza, mpe abebisaki bato mingi ya Yisalaele. 1 Bamakabe 1:29-30

Nzokande, ntango amonoki ete mbongo ya bomengo bwa ye ezangaki mpe ete mpako o mboka ezalaki moke, na ntina ya bokabwani mpe bolɔzi, boye amemaki likolo lya mboka na kolongolaka mibeko miye mizalaki ya ntango ya kala; Abangaki ete akokoka lisusu te komema bifundeli, to kozala na makabo ya kopesa na boboto lokola azalaki kosala liboso: mpo ete alekaki bakonzi oyo bazalaki liboso na ye. Yango wana, lokola abulungani mingi na makanisi na ye, azwaki mokano ya kokende na Perse, kuna mpo na kozwa mpako ya bikolo, mpe kosangisa mbongo mingi. 1 Bamakabe 3:29-31

Bamemaki mpe bilamba ya banganga-nzambe, mpe mbuma ya liboso, mpe moko na zomi: mpe Banazari basilisaki mikolo na bango. 1 Bamakabe 3:49

Mpe ete bazalaki bato ya mpiko mingi. Eyebisamaki lisusu na ntina ya bitumba na bango mpe misala ya lokumu oyo basalaki o ntei ya Bagalatia, mpe lolenge balongaki bango, mpe bamemaki bango na nse ya mpako; Mpe ete na politiki mpe bompikiliki bwa bango balongaki esika inso, atako ezalaki mosika mpenza na bango; mpe bakonzi lisusu baye bayaki kobundisa bango uta o nsuka ya mabele, kina babulunganisaki bango, mpe bapesaki bango bokweyisami bonene, boye ete batikali bapesaki bango mpako mbula na mbula: Mpe boniboni bakangaki ye na bomoi, mpe basalaki boyokani ete ye mpe baoyo bakoyangela nsima na ye bakofuta mpako monene, mpe bapesaka bakangami, mpe oyo bayokanaki, 1 Makabe 8:2,4,7

Mpe sikawa nasikoli bino, mpe mpo ya bolamu bwa bino nabimisi Bayuda banso, na mpako, mpe na mimeseno ya mungwa, mpe uta na mpako ya motole, Mpe uta na oyo etali ngai kozwa mpo ya ndambo ya misato to mboto, mpe ndambo ya mbuma ya banzete, nabimisi yango uta lelo lelo, ete balongolama te na mboka ya Yudea, to ya baguvɛrnema misato oyo ebakisami kuna libanda ya mboka ya Samaria mpe ya Galile, banda lelo mpo na libela. Tiká ete Yelusaleme ezala mosantu mpe na bonsomi, elongo na ndelo na yango, banda na ndambo ya zomi mpe mpako. 1 Bamakabe 10:29-31

Lisusu, nazali kosikola Bayuda mokomoko, oyo bamemamaki na boombo longwa na mokili ya Yudea, na eteni nyonso ya bokonzi na ngai, mpe nalingi ete bakonzi na ngai nyonso bálimbisa mpako ya bangɔmbɛ na bango. 1 Bamakabe 10:33

Bongo Yonatane asɛngaki mokonzi ete alongola Yudea mpako te, lokola mpe baguvɛrnema misato, ná mboka ya Samaria; mpe alakaki ye talanta nkama misato. 1 Bamakabe 11:28

Mpe lokola mpo ya makambo masusu mazali ma biso, ya zomi mpe mimeseno etali biso, lokola lisusu mabulu ya mungwa, mpe mpako ya motole, oyo esengeli kofutama na biso, tobimisi yango na yango nyonso mpo na lisungi na bango. 1 Bamakabe 11:35

Mpo na bokɛngi to mbeba nyonso oyo esalemi tii lelo, tozali kolimbisa yango, mpe mpako ya motole, oyo bozali na nyongo na biso. 1 Bamakabe 13:39

Bongo bobikisa bingumba biye bozwi, mpe mpako ya bisika biye bozwi bokonzi libanda lya ndelo ya Yudea: Soki te bopesá ngai talanta nkama mitano ya palata mpo na yango; mpe mpo ya mabe oyo bosali, mpe mpako ya bingumba, talanta mosusu nkama mitano: soki te, tokoya mpe tokobunda na bino. 1 Bamakabe 15:30-31

Na yango, Nikanore azwaki mokumba ya kozwa mbongo mingi na Bayuda oyo bakangami, oyo asengelaki kofuta mpako ya talanta nkóto mibale, oyo mokonzi asengelaki kofuta Baloma. 2 Bamakabe 8:10

Na boye ye, oyo azwaki likolo na ye mpo na kosala malamu na Baloma mpako na bango na nzela ya bakangami na Yelusaleme, ayebisaki na mboka mopaya, ete Bayuda bazalaki na Nzambe mpo na kobunda mpo na bango, mpe na yango bakokaki kozoka te, mpo balandaki mibeko miye apesaki bango. 2 Bamakabe 8:36

Yashere

Mpe Kedorlaomere, mokonzi ya Elama, alongwaki na mabota ma bana ba Hama, mpe abundi na bango mpe akitisaki bango, mpe akendaki na bingumba mitano ya patatalu mpe abundisaki bango mpe akitisaki bango, mpe bazalaki na nse ya bokonzi na ye. Mpe basalelaki ye mbula zomi na mibale, mpe bapesaki ye mpako ya mbula na mbula. Yashere 11:10-11 , NW

Na mbula ya mitano ya kofanda ya Abrama na mokili ya Kanana, bato ya Sodome ná Gomola mpe bingumba nyonso ya patatalu batombokaki na bokonzi ya Kedolaomere, mokonzi ya Elama; mpo bakonzi nyonso ya bingumba ya patatalu basalaki Kedolaomere mibu zomi na mibale, mpe bapesaki ye mpako ya mbula na mbula, kasi na mikolo wana na mbula ya zomi na misato, batombokelaki ye. Yashere 13:11

Toyebi ete ezali momeseno ya bakonzi kozwa mpako ya mbula na mbula epai ya bato ya bomoi, kasi osalaka kaka boye te, kasi na bakufi mpe ozali kosɛnga mpako mokolo na mokolo. Mpe mokonzi ayanolaki mpe alobaki na Rikayon: Nkombo na yo ekobengama lisusu Rikayon te kasi Farao ekozala nkombo na yo, mpamba te osɛngaki mpako epai ya bakufi; mpe apesaki ye nkombo Farao. Mpe Rikayon Farao azwaki na mayele mabe guvɛrnema ya Ezipito, mpe asɛngaki mpako epai ya bafandi nyonso ya Ezipito. Yashere 14:19,27,31

Mpe Abrama ná biloko na ye nyonso batɛlɛmaki na ebale Mitzlaime mpe bakómaki na Ezipito; mpe bakɔtaki naino te na baporte ya engumba ntango bakɛngɛli batɛlɛmaki liboso na bango kolobaka ete: “Bópesa mokonzi moko na zomi na oyo bozali na yango, mpe na nsima bokoki kokota na mboka; mpe Abalama mpe baoyo bazalaki elongo na ye basalaki bongo. Mpe Abrama elongo na bato oyo bazalaki elongo na ye bayaki na Ezipito, mpe ntango bakómaki, bamemaki sanduku oyo Sarai abombaki kati na yango mpe Baezipito bamonaki sanduku yango. Mpe basaleli ya mokonzi bapusanaki penepene na Abrama, balobi ete: “Ozali na nini awa na sanduku oyo tomoni te?” Sikawa

fungolá sanduku mpe pesá mokonzi moko na zomi na nyonso oyo ezali na kati. Yashere 15:8-10 , NW

Mpe bana ba Yakobo balapaki ndai epai ya bango ete bakokɔta na bango te, mpe bakonzi nyonso ya Bakanana balapaki ndai epai na bango, mpe bana ya Yakobo bapesaki bango mpako banda mokolo wana. Yashere 40:48

Mpe Ezipito mobimba ezalaki na nse ya bokengeli ya Yozefe, mpe Yozefe abundaki na banguna nyonso ya zingazinga na ye, mpe akitisaki bango; lisusu mboka mobimba mpe Bafilistia banso, kino na ndelo ya Kanana, Yosefe akitisaki, mpe bango banso bazalaki na nse ya nguya ya ye mpe bapesaki mpako ya mbula na mbula epai ya Yozefe. Mpe mikili nyonso ya Bafilistia mpe ya Kanana mpe ya Sidone, mpe na ngambo mosusu ya Yordani, bamemaki makabo epai ya Yozefe mikolo na ye nyonso, mpe mboka mobimba ezalaki na lobɔkɔ ya Yozefe, mpe bamemelaki ye mpako ya mbula na mbula ndenge ebongisamaki, mpo Yozefe abundaki na banguna nyonso ya zingazinga na ye mpe akitisaki bango, mpe mboka mobimba ezalaki na lobɔkɔ ya Yozefe, mpe Yozefe afandaki na kimya na kiti na ye ya bokonzi na Ezipito. Yasher 58:8,12

Mpe esalemaki ete o mobu mwa ntuku mwambe na minei, mobu mwa ntuku mitano mwa bokonzi bwa Hadade, mwana wa Bedade, mokonzi wa Edome, ete Hadade ayanganisaki bana banso ba Esau, mpe azwaki limpinga lya ye mobimba, bato soko nkóto nkama minei, mpe akambaki nzela na ye na mokili ya Moaba, mpe akendaki kobunda na Moaba mpe kopesa bango mpako epai na ye. Mpe ntango bana nyonso ya Midiane bakufaki na etumba, mpe bana na Moaba bakimaki, Hadade apesaki Moaba mobimba na ntango wana mpako epai na ye, mpe bakómaki na nse ya lobɔkɔ na ye, mpe bapesaki mpako ya mbula na mbula ndenge esɛngamaki, mpe Hadade abalukaki mpe azongaki na mokili na ye. Yasher 62:6,13

Bongo Kikianus abimaki na Aram na bana ba est, mpe abundi na bango mpe abeti bango, mpe bango banso bakweyaki na nse bazoki liboso ya Kikianus mpe bato ba ye. Mpe akangaki mingi kati na bango bakangami mpe amemaki bango na nse ya botosi lokola na ebandeli, mpe atyaki kaa na mabele na bango mpo na kozwa mpako epai na bango lokola momesano. Mpe Kikianus abundi na Aram mpe bana ba est mpe akitisaki bango lokola liboso, mpe bapesaki ye mpako na bango ya momesano, mpe akendaki mpe azongaki na mboka na ye. Yasher 72:4-5,11

Mpe bana banso ba esti bazongaki nsima mpe bazongaki nsima, bongo Moize mpe bana ba Kushe balandaki bango mpe bakitisaki bango, mpe batyaki mpako likoló na bango, lokola momeseno na bango. Mpe Arame mpe akitisamaki na Moize mpe bato ba Kushe, mpe lisusu bapesaki mpako na bango ya momesano. Yasher 73:43,46

Mpe Abiano atyaki bakonzi na Edome mpe bana nyonso ya Edome bakómaki kotosa mpe kopesa mpako na Abiano, mpe Abiano azongaki na mokili na ye moko, Kitime. Mpe o ntango ya bokonzi bwa ye abimisaki limpinga, mpe akendaki mpe abundisaki bafandi ba Britannia mpe ba Kernania, bana ba Elisa mwana wa Javane, mpe alongaki bango mpe apesaki bango mpako. Yasher 90:10,29

Ba Jubiles

Mpe Yakobo atelemaki na ntongo ya ntongo, o mokolo mwa zomi na minei mwa sanza eye, mpe apesaki moko na zomi na bango banso bayaki elongo na ye, ezala ya bato mpe ya bangɔmbɛ, ezala ya wolo mpe ya mbɛki mpe elamba nyonso, iyo, apesaki moko na zomi na bango nyonso. Yubile 32:2

Mpe apesaki zomi na banyama nyonso ya pɛto, mpe apesaki mbeka ya kotumba, kasi banyama ya mbindo apesaki (te) na Levi mwana na ye, mpe apesaki ye milimo nyonso ya bato. Mpe Levi asali mosala mwa bonganga-nzambe o Betele liboso lya Yakobo tata wa ye liboso ya bandeko ba ye zomi, mpe azalaki nganga-nzambe kuna, mpe Yakobo apesaki ndai na ye: boye apesaki lisusu zomi na zomi epai ya Nkolo mpe asantisaki yango, mpe ekómaki mosantu mpo na Ye. Mpe mpo ya ntina eye etiamaki na bitanda ya lola lokola mobeko mpo ya moko ya zomi lisusu moko ya zomi mpo na kolia liboso ya Nkolo uta mbula na mbula, na esika wapi eponami ete nkombo na Ye efanda, mpe na mobeko oyo ezali na ndelo ya mikolo te mpo na libela. Mobeko moye mokomami ete ekoki kokokisama uta mbula na mbula na kolia moko na zomi ya mibale liboso ya Nkolo na esika wapi eponami, mpe eloko moko te ekotikala uta na yango uta mobu moye kino mobu molandi. Yubile 32:8-11

Mpe moko na zomi nyonso ya bangɔmbɛ mpe bampate ekozala mosantu epai ya Nkolo, mpe ekozala ya banganga-nzambe na ye, oyo bakolya liboso na Ye mbula na mbula; mpo boye ebongisami mpe eyemami na ntina ya moko na zomi na bitanda ya lola. Yubile 32:15

Mpe alongaki bango, mpe apesaki bango mpako mpo ete bafuta ye mpako, mbuma mitano ya mabele na bango, mpe atongaki Robel mpe Tamnatares. Yubile 34:8

Mpe Yakobo atindaki nsango epai ya bana na ye ya mibali ete bátya kimya, mpe basalaki kimya elongo na bango, mpe batyaki ekanganeli ya bowumbu likoló na bango, bongo bafutaki mpako epai ya Yakobo mpe bana na ye ya mibali ntango nyonso. Mpe bakobaki kofuta Yakobo mpako tii mokolo oyo akitaki na Ezipito. Yubile 38:12-13

Mikanda ya Biblia oyo ebungaki

Mpe esalemaki ete motindo moko ebimaki uta na Amperere Augusto, ete Bayuda nyonso bafutama mpako, baoyo bazalaki bato ya Beteleme na Yudea: Mpe Yozefe alobaki ete: “Nakobatela ete bana na ngai báfuta mpako: kasi nakosala nini na elenge mwasi oyo?” Mpo na kofuta ye mpako lokola mwasi na ngai nayoki nsɔni; mpe soki nafuti ye mpako lokola mwana na ngai ya mwasi, Yisalaele mobimba bayebi ete azali mwana na ngai ya mwasi te. Ntango ntango ya botiami ya Nkolo ekoya, tika asala lokola amoni malamu na miso na ye. Mpe akangaki mpunda na kiti mpe alati yango, mpe Yozefe ná Simo balandaki ye, mpe bakómaki na Beteleme na ntaka ya kilomɛtrɛ misato. Protevangélion 12:1-5 na kombo ya

Na mbula nkama misato na libwa ya eleko ya Alesandala, Auguste abimisaki mobeko oyo elobaki ete bato nyonso basengeli kokende kofuta mpako na mboka na bango. Bongo Yozefe atɛlɛmaki, mpe elongo na Maria molongani na ye akendaki na Yelusaleme, mpe nsima ayaki na Beteleme, ete ye mpe libota na ye báfuta mpako na engumba ya bankɔkɔ na ye. Nsango malamu ya liboso ya bomwana ya Yesu Klisto 1:4-5

Mikanda ya Edene oyo babosani

Na ntango oyo batata na biso basepelaki na kimia monene na nzela ya kotosa Mibeko oyo esengeli, mpe bazalaki na likambo ya esengo, na boye ete Séleucus Nicanor, mokonzi ya Azia, apesaki ndingisa mpo na mpako mpo na mosala ya tempelo, mpe andimaki politiki na biso, mpenza na ntango wana, mibali mosusu, oyo basalaki na ndenge ya lokuta mpo na kotɛmɛla boyokani ya bato nyonso, bakɔtisaki biso na makama mingi mpe ndenge na ndenge. 4 Bamakabe 2:10

Nazalaki na mposa ya kotonga ndako monene kati na lola mpe mabele, mpe nalingi ete otindela ngai moto moko ya mayele, ya mayele uta na yo moko mpo na kotonga yango mpo na ngai, mpe koyanola ngai na mituna na ngai nyonso, mpe ete nakoka kozala na mpako mpe misolo ya douane ya Asulia uta mibu misato. Lisolo ya Ahikar 4:2

Basilikisaki biso mpe balongi biso, mpe bato mingi ya mboka na biso bakimi na Ezipito mpo na kobanga mpako oyo mokonzi ya Ezipito atindaki mpo na kosɛnga biso. Na nsima, alobaki na mokonzi. 'Kosilika te, Ee nkolo na ngai! Nakokende na Ezipito, mpe nakozongisa biyano epai ya Farao, mpe nakolakisela ye mokanda oyo, mpe nakoyanola na ye mpo na mpako, mpe nakozongisa baoyo nyonso bakimaki; mpe nakotia banguna ba yo na nsoni na lisalisi ya Nzambe Oyo-Aleki-Likoló, mpe mpo ya Esengo ya bokonzi bwa yo. Lisolo ya Ahikar 5:5,7

Kasi, Ee nkolo na ngai mokonzi! oyo olobi kati na yango na ntina ya mpako ya Ezipito uta mibu misato, sikawa bosikisiki bwa bokonzi moko ezali bosembo ya makasi, mpe soko olongi mpe loboko la ngai ezali na mayele te mpo na koyanola na yo, nde nkolo wa ngai mokonzi akotindela yo mpako oyo olobeli. Lisolo ya Ahikar 5:24

Mpe ntango Farao amonaki ete Haiqâr alongi ye, mpe azongisi ye biyano na ye, mbala moko asepelaki, mpe atindaki bango bázwa mpo na ye mpako ya mbula misato, mpe bámema yango na Haiqâr. Bongo mokonzi abandaki kotuna ye ndenge nini ayokanaki na Farao banda ayaki liboso tii ayaki mosika na miso na ye, mpe ndenge nini ayanolaki na mituna na ye nyonso, mpe ndenge nini azwaki mpako epai na ye, mpe mbongwana ya bilamba mpe makabo. Mpe Senakeribe mokonzi asepelaki na esengo monene, mpe alobaki na Haiqâr ete, 'Zwa oyo olingi kozwa na mpako oyo, mpo ete nyonso ezali na lobɔkɔ na yo.' Lisolo ya Ahikar 6:36,46-47

Mpe tosalaki bango mpasi te, mpe bakomaki mpako epai ya biso, mpe tozongisi epai ya bango bopunzami bwa bango. Kondimana ya Yuda 1:49

Na nsima, basɛngaki biso makambo ya kimya; mpe lokola tozwaki toli elongo na tata wa biso, toyambaki bango lokola mpako. Mpe bapesaki biso ba cores nkama mitano ya blé, ba baths nkama mitano ya mafuta, mpe bamezire nkama mitano ya vinyo, kino nzala, ntango tokitaki na Ezipito. Kondimana ya Yuda 2:8-9